

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ

σώμα

ΙΚΑΡΟΣ

σωμα

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

Ανήλικης νυκτός παρίστιον δέρμα
Γαβριηλίδης, 2003

Στη γλώσσα Του
Γαβριηλίδης, 2005

Curriculum Vitae
Μελάνι, 2006

Εισπνοές
Ίκαρος, 2009

Εκπνοές
Ίκαρος, 2014

Διάλυσες
Ίκαρος, 2017

Το φεγγάρι μπαίνει απ' όλα τα παράθυρα
Ίκαρος, 2017 (εκτός εμπορίου)

Αυτός, ο κάτω ουρανός
Ίκαρος, 2019
Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2020

2023, Γιάννης Αντιόχου & Εκδόσεις Ίκαρος
ISBN 978-960-572-573-0

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ

σώμα

ΙΚΑΡΟΣ

και είσαι
σ' ένα μεγάλο σπίτι με πολλά παράθυρα ανοιχτά
τρέχοντας από κάμαρα σε κάμαρα, δεν ξέροντας από πού
να κοιτάξεις πρώτα,
γιατί θα φύγουν τα πεύκα και τα καθρεφτισμένα βουνά
και το τιτίβισμα των πουλιών
θ' αδειάσει η θάλασσα, θρυμματισμένο γυαλί, από βοριά
και νότο
θ' αδειάσουν τα μάτια σου απ' το φως της μέρας
πως σταματούν ξαφνικά κι όλα μαζί τα τζιτζίκια.

Γιώργος Σεφέρης, «Το Φως», *Κίχλη (Γ')*

Νεανικά ποιήματα
1990

ΘΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

(α)

Δεν είχε σώμα η Αγάπη μου, φύλλα απ' ασφοδίλια ντυνόταν
π' ανάμεσό τους η αστραπή ανέβαινε και στεκόταν στήθος αόρατο

Θητεία της νύχτας συλλάβιζε σκούρο τ' αστέρι ολόγυμνο
κι αν έμενε γυμνή συνάζονταν τ' αγάλματα
και θαύμαζαν και δάκρυζαν στην τόση ομορφιά

Τι και πώς να μην είναι ψιχάλισμα
που γλίστραγε σαν αγιασμός στα κόκκινά της μάτια

Ζούσε ακόμα σκούρο τ' αστέρι ολόγυμνο
αλλοιωμένος ένας θρήνος
να γίνει η τελειότητα εντόσθιο ουρλιάζοντας:
— Πάρε με μέσα σου και φύτεψέ με

Α, το λαρυγγόφωνο σπάζοντας
ακούστηκε η φωνή της:
— Πιότερους ήλιους να παραβγούν τη λάμψη μου

Ικέτευα να μην μπορώ
όλα τούτα ολόισια με διόραση επάφλαζαν
και η ικανοποίηση του Αχ σ' αγαπώ αγάπη μου
συνοδευμένη από ευθύαυλους και έφηβους οργανοπαίχτες

Πώς μέσα στα βυθισμένα υφάσματα κατέβαινα
κατέβαινα ως τις κλωστές
στα νήματα την έψαχνα

Της νύχτας ο αφρός
(κι όχι της θάλασσας)
που στέκεται πυρρός γύρω απ' τις πόλεις
τρώγοντας τα χείλια
τα στήθια
ορμούσε την άπιαστη αγάπη μου ν' αλώσει

Εγώ πιανόμουν στ' αφαλού της τ' ασφοδίλι
προσέχοντας τη ρίζα του
κι ένα κερί χλώμιαζε τη σκιά μου

Φοβόμουν
κι όλα τίποτα
τίποτα αληθινό την ώρα που έτρεμε η ελπίδα
πιο πέρα κι απ' του μυαλού τη στερεότητα

Ζούσε ακόμα σκούρο τ' αστέρι ολόγυμνο
ν' απολυθεί ο Θάνατος Ιππότης
—εννιά αιώνες πάνε—
που τον αντίκρισε θλιμμένη
ηγέτη σταυροφόρο

Άλλο δεν ήταν η αγάπη μου:
μελαψές ευχές σκαρφαλωμένες
κατάμονες πριν γίνουν φως.

(β)

Όλα της νύχτας θαύματα
και παρελθούσης δόξης τα ερείπια
ανάσκελα ζεσταίνονται βουνά
αίματα στάζοντας τ' ανέλπιστου

Πάτερ ημών
σβήνω τον ίσκιο μου μ' ανασασμούς
κι όσο να φθάσω εν τοις ουρανοίς
υφάδι το σύννεφο με πλησιάζει ελάφι

Με τα νερά τα δάκρυα
κι όλα κρυφά μιλητικά
του σύμβολου αλφάβητου

Μελχισεδέκ
Γκαμπριέλ
Μικαέλ
των φωνηέντων μου ανάδρομα ελέησον

Υπνολαλία λάμποντας το γυάλινο αγιασθήτω
ξεθυμασμένο ψίχουλο της σάρκας

Sanctus, Sanctus, Sanctus
Άγιος ο Κύριος ο Θεός

Κι άξαφνα
σαν του φιδιού η ιυγή ακούγεται σφύριγμα στο διηνεκές
πέφτουν τα πόδια μου ροδόφυλλα
στο ιχνογράφημα της σταύρωσης.

(γ)

Όλο το πρωινό προσμέναμε
—καρτέρι υπνωτισμένο
με μαστίχες και παρθένες στα στόματά μας—
προσμέναμε να σώσουνε
και να 'ρθουνε του μισοφέγγαρου τ' αποκαΐδια
να πέσουνε οι αστερισμοί
όλοι δαντέλες του νησιού

Και τότε ο ήλιος
θέρμη που άνθισε ηλίανθος
κι εφάνη ο ύπνος πλεούμενο
φλεγόμενο ιστίο
το αίμα να ξεραίνει

Κι έγινε βράδυ
γιομάτο μνήσθητι
σώματα βύσσινα

Στον λαιμό μας έτρεμε
περασμένο το φυλαχτό της γης
και τα μοβ μας σάνταλα

—κοίταξα προσεκτικά—
χόρευαν δερβίσινα
γύρω από λευκή φωτιά

Ύστερα
νέρωσαν τα μάτια μου απ' την αιθάλη·
άλλο τίποτα δεν διέκρινα.

ΠΑΡΑΒΟΛΗ
(Της χήρας το μαντίλι)

Μεθεόρτια του μυστικού δείπνου εμφανίσθηκε ο νεανίας γυμνοσκελής γυμνόστερνος γυμνός κατά τα αιδοία· με μέση σφαγμένη από μαύρο μαντίλι αρπαγμένο από στρώμα χήρας γυναίκας. Μπροστά στους προσκυνητές του επιταφίου άγγιζε —Μεγάλη Παρασκευή— την ξεφτισμένη λεβηρίδα του. Κρατώντας λήκυθο μελανόμορφη γεμάτη στάχτες επταμηνίτικων βρεφών και μαύρη σκόνη από το ηφαίστειο της Θήρας, στριφογύριζε τις παλάμες του στον άνεμο χτυπώντας μυρωδιές λάγνες και οδαλίσκες. Εξήρε ενώπιον του πλήθους τον θάνατο όταν από το καλντερίμι της Ευαγγελίστριας ως του Προφήτη τον λόφο χυνόταν ο τρίτος ήχος πλάγιος εσπερινός, άρχισαν γαμφώνυχα να φυτρώνουν στα πόδια του και τα μαλλιά του να σκουραίνουν στ' ολόμαυρο της νύχτας.

Μεχέγκι το φεγγάρι, ότι έσβηνε κι αλάφρωσε η γύμνια του.

Γύναια σὺν μύροις, ἤκουσι μυρίσαι, Χριστὸν τὸ θεῖον μύρον.
Θάνατον θανάτω, σὺ θανατοῖς Θεέ μου, θεία σου δυναστεία

έφαλλε η χήρα με βήματα που μόλις πρόφταναν τα εξαπτέρυγα και έλυσε από τη μέση του το μαντίλι της. Το πότισε μ' αρώματα σπάνια, καθώς δύσκολα τα βρίσκει κανείς σ' ολάκερη Ανατολή και Δύση. Και του το ξαναφόρεσε, θηλιά τούτη τη φορά, σφιχτή ολόγυρα από τον λαιμό, να σφίγγει τον λαιμό του.

Ὡς το πρῶί εκείνη η γυναίκα, τυχάρπαστη χήρα που
αξίωσε τη μοίρα της αθάνατης, κληροδότησε στον νεανία
έναν ύπνο αγριεμένο, σκάβοντας με ώχρες και φλεγμονές
το δέρμα του και βάζοντας τα φίδια, τα μαλλιά της να του
δαγκάνουν τα χείλια

— τα από τόση ηδονή σαν γκαστρωμένα.

Ανήλικης νυκτός παρίστιον δέρμα
2003

ΦΕΓΓΑΡΟΝΗΣΟΣ

Ευτυχώς που ακόμη ονειρεύομαι ένα νησί φανταστικό· να τ' αντικρίζω από τη βορειανατολική πλευρά της Σελήνης, επιβάτης πλοιαρίου εύξεινου. Κάθε τόσο, άνθρωποι ακουμπισμένοι στα κουάρκς ανοίγουν τα χέρια τους διάπλατα διπλώνοντας την ακτινοβολία μέσα σε ταξιδιωτικά σακίδια, στοιβάζοντάς την έπειτα στις εντοιχισμένες ντουλάπες των σπιτιών τους. Κι όλο κάτι λίγο τ' ανοίγουν οι γυναίκες για να φεγγοβολήσουν τα λυμένα μαλλιά των παιδιών τους. Φορούν γυαλιά σκουρόχρωμα κρύβοντας τα ολόλευκά τους μάτια και το νησί γεμάτο δημόσια φώτα απ' όπου κρέμονται τα όνειρα, σηκώνει τρεις άγκυρες, ανεβάζει τον φλόκο ανεμιστό και σαλπάρει κάθε τρεις αιώνες.

Άλλοι μιλούν για το χαμένο νησί, άλλοι για το φεγγαρόνησι που ταξιδεύει στη μαύρη θάλασσα της Λίλιθ κι άλλοι προσποιούνται πως τέτοια νήσος δεν υπάρχει, παρά είναι γέννημα τ' ασυνειδήτου μερικών αλαφροΐσκιωτων. Κι όμως, με δυο-τρεις φίλους καθισμένος στο χείλος του αιώνα, έτσι όπως ξεχρεμιέται από τον ορίζοντα τ' άστρο της Γης και από έλασσον κυανό βάφεται χρώμα της πράσινης θάλασσας, παρατηρώ μες στο καταμεσήμερο του Δία και του Άρη τους δορυφόρους να τροχιοδρομούν πανσέληνοι πλανήτες φουσκώνοντας παλίρροιες στην επιφάνεια του Έρωτα 433 και στον Πρόσπερο του Ουρανού.

Κι υπάρχει εστιατόριο πολυτελείας, γεμάτο ανθρώπους με σκουρόχρωμα γυαλιά —αόρατα εδέσματα— που μήτε

ακούν μήτε οσφραίνονται τίποτα, παρά ακίνητοι μάρτυρες
ζωοποιούν τη νήσο με την αναπνοή τους· μία συντονισμέ-
νη, αργή και μακρόσυρτη αναπνοή, μία κάθε λεπτό. Και
το τοπίο της νήσου μονογενές σ' ολόκληρη την επικράτεια
του Σύμπαντος, κάθε που περνά το εξάμηνο καλοκαίρι,
ιονίζεται από ηλεκτρικές καταιγίδες με μαύρες μεταξωτές
βροχές γυναικών της γης αμαρτωλών. Τότε το εστιατόριο
πολυτελείας αδειάζει κι οι άνθρωποι σκαρφαλωμένοι σε
σπίτια στρογγυλά αδράχνουν λευκά κουκούλια συνείδησης,
δολώματα για τους μακρινούς —τ' άστρου της Γης— συγ-
γενείς τους.

Όπως πάνω έτσι και κάτω

Μια ηδονή
μια ευχαρίστηση
κι ένα της ζωής μου κομμάτι αστρικό

Ναύτης αστροναύτης λευκοντυμένος
στην κορυφή του στερεώματος
σκαρφαλωμένος
ίσα με το νύχι μου χαράζω
του κόσμου την ενθύμηση.

Απ' τον Πατέρα μου κληρονόμησα τούτη την εικόνα

Κάθε είσοδος κι έξοδος

Κι αν ακόμη συνειδητά όλοι εσείς μ' ακούτε, σκουπίστε
τα δάκρυά σας, χτυπήσετε τρις την πόρτα, φυλάξτε μια
συντονισμένη αργή και μακρόσυρτη αναπνοή: μία για κάθε
λεπτό, παραχώστε στην τσέπη του ενδύματός σας μαύρο
χαρτί και κιμωλία κι αν μ' ακούσετε να εκλιπαρώ βοήθεια,
βουλώστε τ' αυτιά σας κι αφήστε με στο χείλος του αιώνα

Ναύτης αστροναύτης
στην κορυφή του στερεώματος
σκαρφαλωμένος.